

Szabadkőművesség

v. királyi művészet (lat. ars liberorum muratorum vagy latomia), az a működés, melyet a szabadkőművesek kifejtenek. Ez a működés az erkölcsiség és az egység, a szabadság és a béke s az egyedül egyesítő és boldogító szeretet birodalmának megteremtésére irányul. Éppen ezért arra törekszik a Sz., hogy minden ember, bármilyen vallás szabályai szerint is tisztelje az istent, bármely országnak legyen is polgára és bármilyenek is politikai meggyőződései, testvérének tekintse minden embertársát, akit szeretettel az erkölcsi tökéletesedés útjára vezessen.

A Sz.-nek éppen úgy, mint az embernek, van teste és lelke. A test a Sz. külső megjelenésének módja, a szimbolumok, a szokások; a lélek a Sz. szelleme, a szabadkőművesi élet- és világfelfogás, a szabadkőművesi alapelvek összesége. A test maga a szabadkőművesek nagy szövetsége, mely kiterjed az egész világra és ennek egyes tagjai, a szervezet által megállapított szabadkőművesi főhatóságok és a kisebb körre szorítkozó egyes páholyok; mindez látható, mindennek létezéséről tudomás szerezhető. A Sz. lelkét nem lehet meglátni a nagy világban, mert az szüntelenül, észrevétlen formálja, gyúrja át a jó, szép és nemes megértésére és követésére az embereket; erejével, mely hatást gyakorol mindenkre, az erkölcsök nemesedését segíti elő és a szeretettel, melyet kisugároz, mind jobban rombolja le azokat a válaszfalakat, amelyeket a különféle társadalmi formák állítanak fel az emberek közé.

A Sz. éppen ezért nem avatkozik vallási, állami, nemzetiségi meggyőződések magyarázatába. Meggyőződése az, hogy az egyház, a nemzetiség, a haza olyan társadalmi forma, amely egyesíti az embereket, de egyszersmind el is távolítja azokat egymástól. Egyesíti azokat, akik egy társadalmi formának a hivei és ugyanakkor szembeállítja őket egy másik társadalmi forma hiveivel és ez a szembeállítás nem ritkán szenvedélyes gyűlöletben nyilvánul. Kell tehát egy nagy általános társadalmi formának lenni, mely magába foglalja minden egyház, minden

nemzetiség és minden haza hiveit, amely azt tanítván, hogy mindnyájan egyenlők vagyunk, akiknek egymást szeretve, egymást támogatva kell az erkölcsi tökéletesedésre törekednünk, kiegyenlíti a különféle társadalmi formák előidézte ellentéteket. A Sz. erre tanítja minden egyes tagját és a Sz., melynek fő alapelve a mindent kibékítő, mindent megjavító nagy és örök szeretet, a testével ad módot mindez erények tanulására. A páholy, mely olyan viszonyban a Sz.-gel, mint a templom a vallással, iskola, melyben a szabadkőművesek megtanulják a sz. eszméit.

Amit reá fognak, hogy vallási egyenlenséget szít és önző célok szerint politikát űzve, belenyul az állam hatáskörébe, az csak elleneinek ráfogása, mert a Sz. egyenesen megtiltja a vallási és a politikai kérdések fejtegetését.

A Sz. nagy alkotásait nem szabad a kézzelfogható eredményekben, látható momentumokban keresni, mert ezek rendszerint a szív, a lélek, a kedély nemesítésében és a nemességnek az életben való érvényesítésében állanak. Emberbaráti szeretet tanít, azaz megtanítja annak a nagy feladatnak megismerését és megoldását, hogyan lehetünk mindig minden körülmény között emberek.